

Geniet vilde række. Imidlertid maatte det indrømmes, at en dygtig Violinspiller ogsaa kan tjene Penge, og da Drenge musikalske Eener vare kjendelige nok, blev han en Hjem Dag lykkelig med Tilladelsen til at modtage Underviisning af Kallundborgegnens første Techniker, Smedermester Petersen, hvis Conservatorium altsaa blev Nyrops første skolerette Akademi. Endnu neppe halvvejen søgtes han snart som Spillemand ved Gilder, og medens han samtidigt arbejdede paa de fædrene Marker, tjente han sig efterhaanden nogle hundrede Rigsdaler sammen, der siden kom ham godt til Nytte. Hans musikalske Repertoire udvidedes betydeligt; hver Gang der fra Kjøbenhavnsoeien kom en Litremand, fulgte Nyrop ham fra Sted til Sted, indtil han kunde Pofitivets Indhold udenad, og ved givne Leilighed kom han ogsaa til at virke med under mere storstilede Forhold, i Orkestermusik, saaledes fornemmelig naar det Hofmannske Beriderselskab gjeftede Byen. Na, han var endog engang især med at knytte sit unge Liv til dette peripatetiske Hippodrom, men Baderen fik Nys om hans romantiske Idee og fik den itide forpurret.

Saa kom Aaret 1848; Jens blev confirmeret, var søgten Nar og vilde med som Frivillig. Ogjaa heri blev han hindret, men den Tid var nær, da „den grimme Villings“ Hjer vagede ud til Binger. At komme hjemmefra, at naae til Hovedstaden, hvor alle hans Landsmelodiers Mester, Lumbye, stod for ham i det Ubekjendtes, det Størstes Glands — det maatte og skulde sættes igjennem. En mere velmeent end velbehagelig Form, hvori Baderen en Dag gav ham Afslag paa en fornyet Anmodning om at give ham hans Studsmaalssbog og lade ham rejse, bragte Planen til Modenhed. Medens den Gamle hørte til Kallundborg med sin Sæd og troede Jens vel forvaret ved Verterne, der skulde tærstes i Boen, var der Travlhed og Spænding i Stuen, thi Jens var ifærd med at sige Hjemmet Farvel. Moderen græd og Søstren bad, men en indre Stemme, som de ikke kunde høre, talte høiere til den Unge, og afsted drog han.

Scenen forlægges nu til Dronningens Mølle paa Østervold, hvor Champagnegaloppens Componist just sad og skrev paa en ny Dands, da en opløben Bondedreng med sribet Trøie og Vest og sjeve Støvler bankede paa Døren og skulde fremføre sin Bøn. Han var Violinist, sagde han; han vilde gjerne spille i Orkestret. Lumbye bemærkede i al Godmodighed, at det da kom an paa om han havde lært Noget. — „Jo, af Smedermester Petersen i Kallundborg!“ — Det kunde være godt nok, det var vist en meget brav Mand, men der fordredes maaskee dog ikke saa Lidt i et Orkester; om han ikke foreløbig vilde gaae ud en Aften i Livoli, saa kunde han selv høre, og en anden Dag kunde de tales nærmere ved? Saaledes blev det, men det var en bedrøvelig Fornøielse, at høre det Lumbyeske Orkester spille i Livoli. Nyrop var sieblikkelig „knust“ — han kom ikke mere til Lumbye. Imidlertid havde han sine Spareklinger, henimod halvtredie hundrede Rigsdaler, og med denne Capital gav han sig til at søge Underviisning. Hjemmefra kom der Brev og Paalæg om at vende tilbage, men han kunde ikke følge disse Bud. Da Pengene slap op, gif det løs paa Klæderne, men „Afsistancen“ hjalp ikke i Længden, og tilsidt var der intet Andet at gjøre, end at tage de tidligere Afslag i sig igjen og vende Næsen hjem til Gaarden paa Næsnaes. Han blev godt modtaget til en Begyndelse, som endog i Ry og tjente jævnlige Penge som Spillemand, medens han tillige gjorde Arbejde. Alligevel kunde han ikke holde Dette ud; en Dag skrev han et Brev til sig selv, dateret Kjøbenhavn og indeholdende Tilbud om en Plads som Orkesteriolinist med 30 Rdlr. maanedlig. Listen lyffedes, takket være hans Omgivelses ringere Færdighed i Skrivekonsten, idet Baderen ikke alene gav ham Tilladelse til at rejse til Kjøbenhavn, men endogsaa overraskede ham med en Hundredalersæddel til Hjælp. Atter kom han saaledes herind, nu omtrent nitten Aar gammel, fik paany Underviisning i Violinspil, brugte efterhaanden atter sine Midler op og maatte gjentage den haarde Kamp, den bittere Bymygelse og vende hjem.

Den almindelige Værnepligt blev hans Frelse. Et Aar før Indkaldelsen meldte han sig frivilligt ved Sessjonen, for at blive Bodgærd. Men en af de høie Sessionsherrer mønstrede hans Person og fandt, at han hellere skulde til Hestgærd, og han maatte trække Lod i Hestgærdernes Urne. Han trak — naturligvis et Frilod; det hjælper ikke, at man holder Armene paa Maad, Strugten falder dog til Den, som Lykken har kaaret. Men ved Siden af ham stod en Kjending, som var endnu værre bestedt, og græd. Den nye Frilødsmand spurgte om Grunden — jo, han var tagen til Bodgærd, han var en Enkes eneste Søn, og nu havde han trukket et lavt Numer. Da fandt Nyrop paa en saare snedig Bist, han drog den Bedrøvede hen i en Krog og paalagde ham at tie stille, „saa kunde de bytte Numer“. Den Anden saae først lidt mistroisk til dette Tilbud, men snart var Handelen sluttet. Senere erfarede Nyrop rigtignok, at hans Frilod havde været henvend tusinde Rigsdaler værd, men da var det forfildt.

Atter lægges Scenen til Volden ved Kjøbenhavn; men denne Gang er Casernen Stedet. Nyrop lærte vel at kjende

at den Herlighed at komme til Bodgærd ikke var saa grumme rar; imidlertid fik han ogsaa nu Underviisning — af Tofte — og han opnaaede en saadan Dygtighed, at han kunde frugere som Virtuosi i Hovedstaden, dog just ikke i nogen fraalende Sal, men i Dandskneiperne.

Tiden gif, Nyrop blev permitteret, han arvede nogle Penge, fik en Hustru og nogen Medgift med hende — Altting tegnede fortræffelig. „Folketheatret“ indrettedes 1856, og en Plads i Orkestret som Violinist gav ham den første Indtrædelse i en mere anerkjendt Konfnerverden. Her saae han „En lille Høj“, her Gang den spillede, medens hans Kammerater gif ud, saasnart Tjenesten tillod det. Thi nye Drifter vaagne i hans Sind; han levede sig ind i disse Skikkelser, som han betragtede ikke blot i Gasflammernes blege Lys, men i Phantasiens fulde Farveglæds. Han endte naturligvis med, selv at ville gjøre den minime Kunst efter, og til Forbillede valgte han Dr. Stigaard i „Den sidste Nat“. Altsaa indstuderede han Grev Boudelot, indbød en Aften sin Sidsmand i Orkestret til at sælge sig hjem og gjorde Prøve for ham. Selv for en ringe kritisk Sands var det aabenbart, at den franske Udelmand ikke ret godt kunde optræde med udpræget sjællandsk Dialekt, men hans Dommer kunde spore et virkeligt Talent og raadede ham til at søge Theatrets Instructeur, hvis Kyndighed og Velvillie ikke heller fornegtede sig ved denne Leilighed, idet han vel maatte fremhæve det Umulige i Dialekten, men derhos tilbød at indstille Nyrop til at blive Elev ved det kongelige Theater — dog uden at der kunde være Tale om Lon. Dette Punkt var imidlertid netop et Knudepunkt, thi Nyrop havde mistet sine Capitaler, som man havde bedraget ham for, og nu havde han jo Familie. Folgen blev, at han henvendte sig til Skuespiller Hagen i Casino, der ogsaa tog sig venligt af ham og udfandt, at han mulig idetmindste som Peer i „Kastelaanngildet“ kunde lade sin Tale høre for Publicum. Han kom da ogsaa til at prøve for Casinotheatrets Directeur, men da han indstuderede en anden Rolle, hvori der var Coupletter, og en Dag sang disse tilligemed en Folkevise, sprang Hagen med Gæt op og raabte: „Gudsbed, Menneste! De har jo Tenorstemme!“

Opdagelsen var gjort, Ordet var sagt — et magist Ord, et Trylleord, som Fremtiden viste.

Han fik Underviisning af Tenoristen Smith, senere af C. Helsted, prøvede paa det kongelige Theater (Stumrecavatinen af „Den Stumme“ og en Arie af „Muurmesteren“), og blev antagen som Elev med fri Underviisning af forskellige Konfner ved den store Scene. Ikke desmindre var det en vanskelig Tid, fornemmelig i oekonomisk Henseende. Manges god Ven kunde ryste paa Hovedet og give fornuftige Raad, men de gif alle baglænds; godt var det da, at han ved sin Side havde En, der ikke blot bar de onde Timer med ham, men ogsaa i sin eenfoldige Kjærlighed og Tro saae fremad og førte ham fremad. Skjænt bondesødt og oppoget i Sphærer, heelt forskjellige fra Konstens og Intelligensens, havde Nyrops Hustru dog den ene Gøne: at kunne støtte sin Mand. Langt om længe fik han af Theaterkassen 400 Rdlr. aarlig, før han var optraadt — en ikke ringe Hjælp fra Theatrets Side, men ingen stor for Nyrop.

Saa nærmede sig den Tid, da han skulde debutere. Efter egen Drift valgte han Masaniello, uagtet hans Sanglærer fraraadede ham det, og ikke uden Røie, thi Partiet er ham for stort, naar man blot tager Hensyn til det Vocale. Alligevel kan det kaldes et Held eller, om man vil, et genialt Greb af Nyrop, at han ihærdigt holdt fast paa at vælge denne Rolle, thi i dramatisk Henseende er han sødt og baaren til at udføre den. Sviltet Lykke han gjorde, vide Alle, og Ingen fik det bedre at vide end Theatret, der fylldes ved sytten Forestillinger i samme Saison af „Den Stumme“.

Blandt de Tilhørere, som han glædede med sin Sang og sit Spil, befandt sig ogsaa Kong Frederik VII. Han havde været i Theatret næsten hver Gang „Den Stumme“ var gaaet, og Nyrop sang oftere paa Slottet. Den første Gang han var kaldet til Skodsborg, viste Kongen ham Gæt og Andet, idet han sagde: „Ja, Du havde maaskee forestillet Dig, at en Konge maatte boe mere prægtigt og glimrende; eller Du tænker, at her er pænt nok endda — det er dog ikke saa stort eller rigt; men nu har Du ialtfald været her, det er vel første Gang?“ — „Nei, Deres Majestæt! een Gang før har jeg været her, men dengang stod jeg rigtignok udenfor paa Vagt som Gardist.“ Saa lo Kongen og kaldte ham sin Sanger, og mangen Gang viste han ham den elskelige Venlighed, som var hans trofaste Sinds Udtryk.

Den følgende Saison, Januar 1863, da Sangeren Døcker debuterede i „Wilhelm Tell“, spillede Nyrop Arnold i samme Opera og gjorde stor Virkning, idet han især ved en hyppig Brug af mezza-voce stærkt fik fremhævet Rollens lyrisk-erotiske Side, skjænt Partiet isørigt laa ham for høit. Vi skulle ikke dvæle ved hans andre Roller i „Raavnen“, „Zphigenia“, „Robert“, „Kauf“ og „Jøviden“; selv hoor Gæt og Andet har været mindre fuldkomment, har han dog altid høvet sin Plads som en sjældent behagelig Sanger og fornemmelig som en dramatisk Sanger af overordentlig Rang, hvem man kan see eller høre, fikker paa at fornye et friskt, fuldt og sjænt Billede, der giver noget Nyt og Giendommeligt, fordi det bæres

af en fri, flabende Phantasi og støttes af rige ydre Midler og konstneriske Eener, hvortil blandt ikke mindst et udmærket fint og sikkert Dre.

Nyrop blev, som sagt, oftere kaldet til Frederik VII. Da han sidste Gang, i Forsommeren 1863, var hos Kongen ude paa Skodsborg, sang han blandt Andet den bekjendte Romance af „Joseph“, og Kongen sad, rygende paa sin Pipe, i Havesluen ved Siden af det Værelse, hvor Claveret stod. Efterat Josephs klagenbe Toner vare forstummede, kaldte Hans Majestæt paa Nyrop og takkede ham med Taarer i Øinene for hans Sang. „Men jeg synes“, tilføiede han, „at der er Noget ioven med Dig; hvad er der gaaet Dig imod?“ — „Intet, Deres Majestæt! jeg er altid lykkelig, naar jeg har den Vre at synge for min Konge.“ — „Noget er der,“ vedblev Kongen, „fortæl mig, hvad det er!“ Nyrop fortalte da, at han virkelig var bleven noget mismodig, fordi et Rejsestipendium, hvorom han havde søgt Theatret, var blevet ham negtet. Han havde arbejdet længe og under trange Forhold; nu skulde han ikke faae sit Naab opfyldt at høre Noget, han kunde lære af. Kongen taug et Dieblit og begjærede derpaa, at Nyrop skulde fortælle ham, hvordan det i det Hele var gaaet ham paa hans Vej til Scenen. Nyrop fildrede da temmelig udførligt sine Hændelser, omtrent som de ovenfor ere at læse. Endelig sagde Kongen: „Ja, jeg har ogsaa hørt tale om Rejsestipendiet, og jeg vilde gjerne, Du skulde have det, men det var vel en Anden, som ogsaa trængte til det.“ — See nu her,“ vedblev han, idet han rakte ham 300 Rdl. i en Convolut, „tag dem som Rejsestipendium og kom saa fornøiet tilbage.“

Saa drog da Nyrop til Berlin og Dresden, men kunde paa Grund af andre dybere Sorger ikke nyde og lære ret med Lyft og Kraft, idet han samtidigt mistede en opakt Søn paa sex Aar. Først i 1866 lyffedes det ham, ved trofaste Benners Hjælp, at komme ud igjen, denne Gang til Paris, hvor han i to Maaneder modtog Underviisning af den bekjendte Syngelærer Bartel. Det var selvfølgelig altfor kort til at fuldende et Cursus, men længe nok til at fatte Tillid til Bartels Methode; denne havde isørigt dengang netop naaet Toppen af sit Ry ved Elever som Madame Trebelli og Christina Nilsson, hvis fine Stemme hovedsagelig bæres af det Foredrag, som Bartel har lært hende.

Ved sin Hjemkomst søgte Nyrop Theaterchefen om et Aars Orlov; med al Imødekommen mod Konfneren fjernede Chefen de Indvendinger og Hindringer, der fra flere forskjellige Sider reistes. Han stiftede Nyrop Tjenestefrihed; men kun ved de samme Benners Bistand, som før havde hjulpet ham, lyffedes det ham atter at komme til Paris og begynde en Sangunderøisning fra Grunden af. Efter saa Maaneders Ophold lagde de værre personlige Forhold mere Beslag paa hans Sind og Kraft, end det for hans Kunst var godt; i December 1866 mistede han en Datter, og i Slutningen af Januar kaldtes han paa Grund af sin Hustrus livsfarlige Sygdom tilbage til Hjemmet. Først nogenlunde beroliget ved Lægerens Skjøns om hendes Tilstand vendte han tilbage til Paris i Midten af April, men nødtes kort derpaa, ved det sørgelige Dødsbudskab, at gjøre Venderise til Kjøbenhavn for at følge sin Hustru til Graven. I Resten af Aaret modtog han derpaa stadigt Underviisning af Bartel og underkastede sig tillige en Halscur hos en fransk Læge, der er bekjendt for sit Held med at gjengive Taleres og Sangeres overanstrengte Struber den fornødne Styrke. Hans forlængede Orlov var imidlertid tilende, og han maatte vende hjem, skjænt han isørigt kunde have ønsket at blive en Tid endnu. Allerede heraf kan man forstaae, at man vel i Enkeltheder, men ikke gjennemgaaende i Gæt og Alt, kan mærke Fremfærd i hans Sang, ikke at tale om, at Forandringen venteligt vil vise sig tydeligt og bedst, naar han faaer et Parti, han ikke har indstuderet tidligere, og desuden en mindre anstrengende Rolle end dem i de store Operaer, for hvilke hans Køft ikke egner sig saa godt som for de blødere, ofte mindre høit liggende Partier i lyriske-romantisk Musik. Den Modtagelse, han fik ved sin første Gjenoptræden forleden Onsdag, er i friskt Minde hos os Alle, og han vil altid bevare den i sin Erindring som Vidnesbyrd om sine Tilhøreres Velvillie i det forønskede Gjenfyns første Barne. Saasnart „Den Stumme“ og derpaa „Kauf“ ere gaaede Abonnementet rundt, kan „Joseph“ ventes givet. Tittelrollen heri maa vist regnes til den mest pafselige Musik for en Stemme som Nyrops.

„Jeg havde,“ saaledes gytter Nyrop sig i et Brev til en herboende Mand, „den 17de Januar min sidste Time hos Bartel, men jeg haaber, at det dog ikke maa blive den aller sidste, saa at jeg senere hos ham kan tillegne mig det Meget, der endnu mangler mig for at være en flink Sanger.“ Han føler, at han skylder sin Kunst at arbejde, saalænge han endnu kan vinde fremad, og ikke blot sin Kunst; thi han vil huske de Ord, som Bondesønnen fra Byen sagde: „Sit Fæderland skylder man Alt, hvad man kan udrette.“